

101. MEKTUP

۱۰۱- ﴿ الْمَكْتُوبُ الْحَادِي وَالْمِائَةُ : اِلَى الْمُلَا حَسَنِ الْكَشْمِيرِيِّ اَيْضًا فِي الرَّدِّ عَلَى جَمَاعَةٍ تَعَرَّضُوا لِأَهْلِ الْكَمَالِ وَأَطَالُوا اللِّسَانَ فِي حَقِّهِ بِأَنْوَاعِ الْمَقَالِ ﴾

أَحْسَنَ اللَّهُ سُبْحَانَهُ خَالِكُكُمْ وَأَصْلَحَ بِالْكُمِ قَدْ أَوْصَلَ مَوْلَانَا مُحَمَّدٌ صَدِيقُ الْمُفَاوَضَةِ الشَّرِيفَةِ حَمْدًا لِلَّهِ سُبْحَانَهُ حَيْثُ لَمْ تَنْسُوا الْتَائِينَ الْمَهْجُورِينَ وَالْخَطَابَاتُ الَّتِي صَدَرَتْ لِلنَّفْسِ بِحَسَبِ الظَّاهِرِ صَارَتْ وَاضِحَةً فِي الْجُمْلَةِ نَعَمْ كُلُّ اعْتِرَاضٍ عَلَى النَّفْسِ مُسَلَّمٌ وَقَدْ كَوْنَهَا أَمَارَةً وَأَمَّا بَعْدَ حُصُولِ الْأَطْمِئْنَانِ لَهَا فَلَا مَجَالَ لِلْاعْتِرَاضِ أَصْلًا فَإِنَّ النَّفْسَ فِي ذَلِكَ الْمَوْطِنِ رَاضِيَةٌ عَنِ الْحَقِّ وَالْحَقُّ سُبْحَانَهُ رَاضٍ عَنْهَا فَهِيَ إِذَا مَرُضِيَّةٌ وَمَقْبُولَةٌ وَلَا اعْتِرَاضَ عَلَى الْمَرُضِيِّ الْمَقْبُولِ وَكَيْفَ فَإِنَّ مُرَادَهَا حِينَئِذٍ مُرَادُ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ فَإِنَّ حُصُولَ هَذِهِ الدَّوْلَةِ أَنَّمَا هُوَ زَمَنُ التَّخَلُّقِ بِأَخْلَاقِ اللَّهِ تَعَالَى وَسَاحَةِ قُدْسِهِ أَعْلَى وَاجَلُّ مِنْ اعْتِرَاضِ أَمْثَالِنَا وَضِيعِي الْفِطْرَةِ وَعَدِيدِي الْقُدْرَةِ بَلْ كُلَّمَا نَقُولُ عَائِدُ الْيَنَّا ﴿شِعْرٌ﴾:

مَنْ لَمْ يَكُنْ عَنْ نَفْسِهِ ذَا خَبَرَةٍ * هَلْ يَقْدِرُ الْأَخْبَارُ عَنْ هَذَا وَذَا
وَمَنْ جَاهِلٌ يَتَصَوَّرُ النَّفْسَ الْمُطْمَئِنَّةَ مِنْ كَمَالِ جَهْلِهِ أَمَارَةً وَيُجْرِي أَحْكَامَ الْأَمَارَةِ
عَلَى الْمُطْمَئِنَّةِ كَمَا زَعَمَ الْكُفَّارُ الْأَشْرَارُ الْأَنْبِيَاءَ عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ مِثْلَ سَائِرِ
الْبَشَرِ وَأَنْكَرُوا كِمَالَاتِ النَّبُوَّةِ أَعَادَنَا اللَّهُ سُبْحَانَهُ مِنْ انْكَارٍ هَوْلَاءِ الْأَكَابِرِ وَإِنْكَارٍ
مُتَابِعِيهِمْ عَلَيْهِمُ الصَّلَوَاتُ وَالْتَحِيَّاتُ .

﴿ TÜRKÇE ANLAMI ﴾

Bu mektup da Molla Hasan el-Keşmirî'ye yazılmış olup kemâl ehline saldıran ve onlara çeşitli sözlerle dil uzatan bir gruba reddiyedir.

Allah Subhânehû hâlinizi güzel ve gönlünüzü duru kılsın.

Mevlânâ Muhammed Sıddîk değerli isteğinizi bize ilettiler.

Allah Subhânehû'ya hamdolsun ki uzaklarda ve terk edilmiş olanları unutmaz.

Zâhirden nefis için olan hitaplar genelde açıktır.

Evet... 'Emmâre'¹²⁰ durumunda iken nefse yapılan itirazlar tabii olmalıdır. Ancak nefis 'mutmainliğe' ulaştığında itirazın hiç yeri olmaz. Çünkü nefis bu durumda Hakk'tan râzıdır ve Hakk Subhânehû da ondan râzıdır. Artık o râzı olunmuş ve kabule şayan olmuştur; râzı olunup kabul görene ise itiraz olmaz. Nasıl olsun ki! Çünkü bu konumdaki nefsin muradı, Hakk Subhânehû'nun muradıdır.

Bu bahtiyarlığa ulaşmak, yalnızca Allah Te'âlâ'nın ahlakıyla ahlaklandırıldığı zaman mümkün olur. O'nun Kudsî alanı, zayıf fitratlı ve güçsüz olan bizim gibilerin itirazından yüksek ve yücedir (berîdir). Bu meydana ne dersek neticede hepsi bize döner.

"Kendinden haberi yoksa bir kimsenin,

Ne kıymeti vardır şundan bundan haber vermesinin." (Şiir).

Nice câhillere vardır ki, Peygamberlerin diğer insanlar gibi olduğunu sanıp da nübüvvetin kemâlâtını inkar eden şerli kafirler gibi, cehaletleri sebebiyle nefis-i mutmainneyi emmâre olarak tasavvur ederler ve emmârenin hükümlerini mutmainneye uygularlar.

Allah Subhânehû bu ulu insanları (Aleyhimu's-Selâm) ve onlara tâbi olanları inkar etmekten bizleri muhafaza buyursun.

❧ KELİME ANLAMİ ❧

101. إِلَى الْمَلَأَ حَسَنَ الْكَشْمِيرِيِّ الْمَكْتُوبُ الْحَادِي وَالْمِائَةُ: < Yüz birinci mektup *Alî Molla Hasan Keşmirî*'ye yazılmıştır (Ne konudur?) Bir *فی الردِّ عَلَى جَمَاعَةٍ* cemaate reddiye konusundadır ki; *تَعَرَّضُوا* Onlar saldırıda bulunuyorlar (Nite) *وَأَطَاعُوا اللَّسَانَ* Manevi yetkinlere *لِأَهْلِ الْكَمَالِ* Ve dil uzatıyorlar (Nite hak) *فِي* Çeşitli sözlerle *بِأَنْوَاعِ الْمَقَالِ* Onlar hakkında (Nite ile?) *حَقِّهِ* >

¹²⁰ Nefs-i emmâre: bkz. C. 1, Mektup 46'daki ilgili dipnot.

وَأَصْلَحَ بِالْكُفِّ حَالَكُمْ Halinizi (Neyi?) Allah Sübhânehû güzel eylesin (Neyi?)
 Ve aklınızı ıslah etsin قَدْ أَوْصَلَ Şüphesiz ulaştırdı (Neyi?) Mevlâna
 Muhammed Sıddık (Neyi?) أَلْمُفَاوِضَةُ الشَّرِيفَةُ Değerli yazınızı Allah
 Sübhânehû'ye hamd olsun حَيْثُ Zira; لَمْ تَنْسُوا Unutmadınız (Neyi?)
 Uzaklarda ve terk edilmiş olanları وَالْخِطَابَاتُ Hitaplar الَّتِي Öyle hitaplar ki; صَدَرَتْ
 فِي بُنْدَرَاتٍ أَضْحَىٰ Zâhiri açıdan بِحَسَبِ الظَّاهِرِ Nefis için olan نَفْسٍ لِلنَّفْسِ
 مُسَلِّمٌ عَلَى النَّفْسِ (Neyi?) Evet yapılan her itiraz نَعَمْ كُلُّ إِعْتِرَاضٍ جُمْلَةً
 وَأَمَّا بَعْدَ أَمَارَةٍ (Neyi?) Nefis olduğu vakitte وَقْتُ كَوْنِهَا (Neyi?) Kabul edilir
 O nefis için(mutmain لَهَا (Neyi?) Sükûnet hâsıl olduktan sonra حُصُولِ الْإِطْمِئْنَانِ
 فَإِنَّ النَّفْسَ! Asla! أَصْلًا O zaman itiraza yer olmaz فَلَا مَجَالَ لِلْإِعْتِرَاضِ
 Zira nefis (Neyi?) Bu konumda (Neyi?) رَاضِيَةٌ عَنِ الْحَقِّ Hak'tan razıdır
 فِي ذَٰلِكَ الْمَوْطِنِ (Neyi?) Ondan razıdır رَاضٍ عَنْهَا (Neyi?) Bu halde فَهِيَ إِذَا
 لِرَاضٍ وَلَا إِعْتِرَاضَ Olmuş ve kabûle şâyan olmuştur RAZI OLUNMUŞ VE KABÛLE
 وَكَيفَ NASIL OLSUN Kİ; عَلَى الْمَرْضِيِّ الْمَقْبُولِ (Neyi?) RAZI OLUNAN VE KABUL
 مَرَادُ الْحَقِّ سُبْحَانَهُ (Neyi?) O taktirde (Neyi?) حِينَئِذٍ Zira o nefsin muradı
 فَانْ مَرَادَهَا (Neyi?) HAK SÜBHÂNEHÛ'NÜN MURADIDIR فَانْ حُصُولِ هَذِهِ الدَّوْلَةِ
 أَمَّا هُوَ ABLAKLANILDIĞI ZAMANDIR (Neyi?) Zَمَنَ التَّحَلُّقِ (Neyi?) O Kudsî Teâla'nın alanı
 وَسَاحَةُ قُدْسِهِ ALLÂH-U TEÂLA'NIN AHLAKIYLA (Neyi?) BİZİM GİBİLERİN
 مِنْ إِعْتِرَاضِ أَمْثَالِنَا (Neyi?) YÜKSEK VE YÜCEDİR (Neyi?) أَعْلَى وَأَجَلٌ (Neyi?)
 وَغَدِيمِي الْقُدْرَةِ FİTRATI ZAYIF OLAN وَضِيعِي الْفِطْرَةِ (Neyi?) Ve güçsüz
 BİZE DÖNÜCÜDÜR / AİTTİR عَائِدُ الْيَتَا (Neyi?) BİLAKİS DEDİĞİMİZ HER ŞEY بَلْ كُلَّمَا تَقُولُ
 ﴿شِعْرٌ﴾: Şiir:

ذَا خَبَرَةٍ عَنْ نَفْسِهِ (Neyi?) Kim olmazsa (Neyi?) KENDİ NEFSİNDEN (Neyi?) كَمْ لَمْ يَكُنْ
 هَبَرْدَارَ الْإِخْبَارِ (Neyi?) Şundan bundan / HEBER VEREBİLİR Mİ? (Neyi?) هَلْ يَقْدِرُ الْإِخْبَارُ
 BAŞKA ŞEYLERDEN

يَتَصَوَّرُ النَّفْسَ الْمُطْمَئِنَّةَ Kim bilgisiz olursa Nefs-i Mutmainne'yi düşünür
 (Neden dolayı?) مِنْ كَمَالٍ جَهْلِهِ Emmâre Katı cehâletinden dolayı (Ne olarak düşünür?)
 أَمَّارَةً Emmâre عَلَيَّ Ve uygular (Neyle?) أَحْكَامَ الْأَمَّارَةِ Emmârenin hükümlerini (Neyle?)
 وَيُجْرِي Mutmainneye كَمَا زَعَمَ الْكُفَّارُ Tıpkı kafirler zannettiği gibi (Öyle kafirler ki)
 الْمُطْمَئِنَّةَ Şerli olan (Neyle?) الْأَنْبِيَاءَ عَلَيْهِمُ الصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ Peygamberleri (salât ve selam
 onlara olsun) (Ne zannettikleri gibi?) مِثْلَ سَائِرِ الْبَشَرِ Diğer insanlar gibi وَأَنْكَرُوا Ve inkar
 ettikleri gibi (Neyle?) كَمَالَاتِ النَّبِيِّ Nübüvvetin üstünlüklerini أَعَاذَنَا اللَّهُ سُبْحَانَهُ Allah
 Sühbânehû, bizi korusun (Neyden?) مِنْ أَنْكَارِ هَؤُلَاءِ الْأَكَابِرِ O büyükleri وَأَنْكَارِ مُتَابِعِيهِمْ
 Ve onlara tâbi olanları inkar etmekten عَلَيْهِمُ الصَّلَوَاتُ وَالتَّحِيَّاتُ Hayır dilekleri ve
 salavât, onlara olsun

